

Living Lab per al Canvi Climàtic
del Parc del Montnegre i el Corredor

Projecte Life eCOadapt50

INFORME TÈCNIC DE LA SESSIÓ 4

Sax Sala de Sant Celoni.
05 de maig de 2026

ÍNDEX

Contenido

1. Introducció	2
2. Enfocament de la Sessió 4	3
3. Desenvolupament de la sessió.....	4
3.1 Presentació per part del Parc	4
3.2 Debat posterior a l'exposició per part del Parc.....	8
3.3. Acords i properes passes.....	10
4. Participants	10

1. Introducció

La Diputació de Barcelona coordina el projecte LIFE eCOadapt50 centrat en la co-creació, amb els agents del territori, d'una acció estratègica d'adaptació al canvi climàtic en 16 territoris de Catalunya centrada en quatre sectors econòmics especialment vulnerables als efectes del canvi climàtic: agro-ramader, forestal, turístic i pesquer. El projecte preveu executar fins al 2030 un seguit d'accions vinculades a aquests quatre sectors.

Per fer-ho, s'han organitzat espais de participació i co-creació, anomenats al projecte *Living Lab*, on es definiran les accions estratègiques de cada territori. En el cas del territori del Parc del Montnegre i el Corredor i altres 4 espais naturals de la Xarxa de Parcs Naturals (XPN), el *Living Lab* s'ha constituït en el marc de la Comissió Consultiva. Aquests espais són: Parc Natural del Montseny, Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac, Parc de la Serralada de Marina i Espai Natural de Guàrdies Savassona.

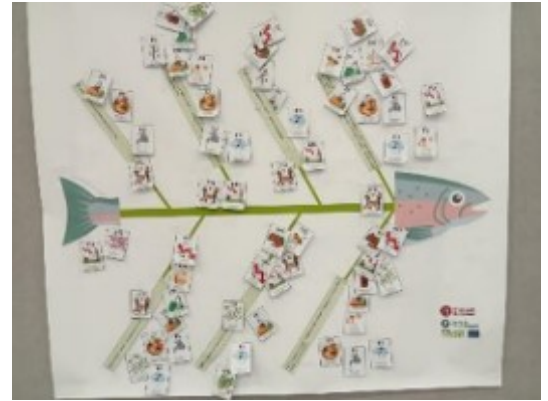
Sessions anteriors del Living Lab

- **Sessió 1, 03/12/24:** es va compartir i validar els resultats de la **diagnosi** de vulnerabilitat davant el canvi climàtic realitzada per iniciativa de l'Oficina Catalana del Canvi Climàtic de la Generalitat de Catalunya. La diagnosi es va aterrar al context del Parc amb la concreció d'una relació de 18 efectes del canvi climàtic observats en el territori.

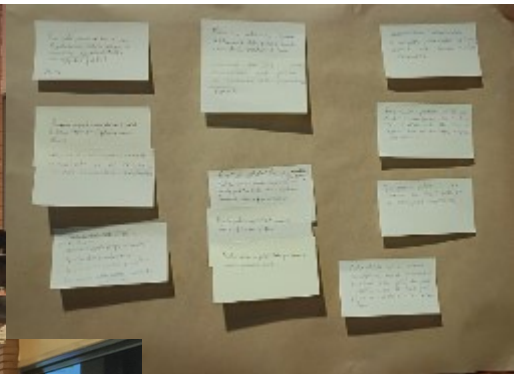

Sessió 2, 14/05/2025: comparativa i reflexió amb els efectes identificats als altres quatre Living Labs de la XPN on es va fer servir la mateixa metodologia per a la diagnosi: els del Montseny, Montnegre i el Corredor, Serralada de Marina i Sant Llorenç del Munt i l'Obac. Com a resultat, es van afegir 5 efectes als 8 inicials.

També es va validar la proposta de línies estratègiques presentada per la direcció del per al Pla d'acció d'adaptació al canvi climàtic.

- **Sessió 3, 18/02/2026:** es van revisar i validar les línies estratègiques del Parc, incorporant-hi una nova línia sobre formació i educació ambiental. També es van validar les actuacions del Pla Operatiu Anual 2026 vinculades a l'adaptació al canvi climàtic i es van recollir primeres propostes d'accions demostratives per al projecte LIFE eCOadapt50, que es reprenen i prioritzen en la sessió 4.

2. Enfocament de la Sessió 4

La quarta sessió del Living Lab es planteja com una sessió de retorn, contrast i validació de les propostes d'actuació identificades en la sessió anterior. L'objectiu principal és valorar quines actuacions poden tenir un millor encaix en el projecte LIFE eCOadapt50 i avançar en la definició de les propostes que es presentaran per al període 2027-2030.

BLOC 1. Recordatori dels resultats de les sessions anteriors

Es recupera l'itinerari del Living Lab i es recorden els principals resultats de les sessions anteriors: diagnosi de vulnerabilitat, identificació d'efectes del canvi climàtic, definició de línies estratègiques i recollida inicial de propostes.

BLOC 2. Revisió i contrast de les propostes recollides

Es presenten les propostes sorgides a la sessió 3 i es valora el seu encaix tècnic, pressupostari i metodològic dins del projecte LIFE. Aquest bloc permet diferenciar les actuacions que poden tenir un caràcter demostratiu i innovador d'aquelles que responen més aviat a necessitats estructurals o ordinàries del territori.

BLOC 3. Proposta i priorització de les actuacions a presentar al LIFE

Es debat quines actuacions es poden concretar amb més garanties d'execució, tenint en compte la disponibilitat de finques, la viabilitat tècnica, la vinculació amb l'adaptació al canvi climàtic i la capacitat de generar impacte en el territori. També es defineixen les properes passes per acabar de concretar les fitxes d'actuació.

3. Desenvolupament de la sessió

3.1 Presentació per part del Parc

Bloc 1 Recordatori dels resultats de les sessions anteriors

Riscos de la zona litoral i prelitoral					
		AGRÍCOLA	RAMADER	FORESTAL	TURÍSTIC
R01	Risc d'incendis forestals				
R02	Increment de les necessitats de reg				
R03	Canvis en la distribució d'espècies agrícoles i alteració dels cicles de cultius				
R04	Escassetat d'aigua per al consum turístic				
R05	Augment de l'erosió del sòl i inestabilitat de vessants				
R06	Canvi en els patrons de demanda turística				
R08	Pèrdua de confort climàtic				
R10	Augment del decaïment forestal				
R11	Reducció dels cabals de rius i major durada de l'estiatge				
R15	Reducció d'aigua per a l'activitat ramadera extensiva				
R16	Risc d'inundació fluvial				
R17	Risc de pèrdua de la qualitat del sòl				
R18	Disminució de la producció pastures				
R19	Canvis en la distribució d'espècies forestals				

EFECTES DEL CANVI CLIMÀTIC OBSERVATS AL PARC	
AIGUA	Menys aigua disponible al medi natural, basses, torrents i fonts
AIGUA	Manca d'aigua d'abastament
AIGUA	Canvis en la humitat i pluviometria (menys boira, rosada, més dies de vent...)
CLIMA	Poc confort i perill climàtic
CLIMA	Risc d'incendis
FORESTAL	Mortalitat i decaïment d'espècies silvícoles (inclou afectació a arbres monumentals)
FORESTAL	Caiguda d'arbres per assecament i vent
FORESTAL	Progressiva desaparició del sector forestal per canvi climàtic
AGRO-FORESTAL	Augment de plagues
AGRO-RAMADER	Reducció del rendiment de les pastures
AGRO-RAMADER	Canvis en els cultius i reducció de la productivitat
AGRO-RAMADER	Progressiva desaparició del sector agro-ramader per canvi climàtic
SÒL	Augment de l'erosió i empobriment del sòl
BIODIV	Reducció de pol·linitzadors
BIODIV	Disminució dels recursos naturals per la fauna en l'entorn forestal
BIODIV	Pèrdua de biodiversitat
BIODIV	Increment invasores
TURISME	Massificació de visitants (fi estacionalitat, turisme zones humides...)

5. Posar en valor els productes del bosc (llentiscle, bolets, castanyes o cireres d'arboç) per fomentar la gestió forestal
6. Definir i difondre criteris de gestió forestal per evitar la invasió d'espècies invasores
7. Fer una prova pilot de tanques vegetals amb llentiscle en actuacions de restauració de zones erosionades
8. Adaptar una xarxa ciclable, per evitar la pèrdua de sòl per erosió, des de les pròpies associacions ciclistes
9. Incentivar la recollida d'aigües pluvials mitjançant una línia d'ajuts específica
10. Fer una prova pilot de noves tècniques de filtració i retenció de l'aigua en terrenys agro-forestals

Bloc 2: Revisió i contrast de les propostes recollides

Durant la sessió es va fer un retorn de les propostes plantejades en la sessió anterior i es van comentar els criteris que cal tenir en compte per valorar-ne la incorporació al projecte LIFE.

Es va remarcar que les actuacions que es presentin han de tenir una vinculació clara amb l'**adaptació del sector primari i turístic al canvi climàtic**, han de ser viables tècnicament i han de poder-se executar dins dels terminis previstos pel projecte.

També es va posar de manifest que el LIFE no està pensat per finançar despesa estructural o ordinària, sinó per impulsar actuacions demostratives, innovadores i amb capacitat de generar aprenentatges replicables.

En aquest sentit, algunes propostes plantejades inicialment, com l'ampliació genèrica de línies de subvenció a privats, es van considerar més difícils d'encaixar si no es concreten en actuacions innovadores o demostratives. Tot i això, es va apuntar la possibilitat d'explorar línies específiques vinculades a la **bio-economia local**, especialment a partir de l'aprofitament de la fusta, la biomassa i altres productes del bosc.

A continuació s'exposa el **retorn que va realitzar l'equip tècnic del Parc** per a cadascuna de les propostes rebudes.

➤ Propostes 1 a 4: Actuacions de foment i suport a la ramaderia: creació d'espais oberts vinculats a la ramaderia semi-extensiva: pastura, instal·lacions, etc.

- Propostes alineades amb el **Pla estratègic de ramaderia semi-extensiva del Parc**, que ja compta amb una diagnosi, un cens de productors i un pla d'acció.

Objectius estratègics del Pla

- ✓ Mantenir el mosaic agro-forestal
- ✓ Reduir la continuïtat del combustible
- ✓ Conservar biodiversitat d'hàbitats oberts
- ✓ Donar viabilitat al sector ramader
- **Suport als propietaris forestals:**
  - ✓ Convocatòria anual de subvencions a privats i a l'Associació de propietaris forestals
  - ✓ Coordinació de l'equip gestor del Parc amb l'Associació de propietaris forestals del Montnegre i el Corredor

- **Proposta 5: Posar en valor els productes del bosc (llentiscle, bolets, castanyes o cireres d'arboç) per fomentar la gestió forestal**
La Diputació de Barcelona ja treballa aquest tema en el marc dels programes Xarxa de productes de la Terra i Parc a Taula.
- **Proposta 6: Definir i difondre criteris de gestió forestal per evitar la invasió d'espècies invasores**
Molt bona idea perquè no hi ha constància de l'existència d'un document al respecte. Es proposarà a la Gerència de Serveis d'Espais Naturals elaborar una guia o manual de bones pràctiques al respecte, a banda del projecte Life eCOadapt 50.
- **Proposta 7: Fer una prova pilot de tanques vegetals amb llentiscle en actuacions de restauració de zones erosionades**
Ja s'està treballant en aquest sentit. Es tindrà en compte aquesta proposta per a futures restauracions de zones degradades i/o erosionades.
- **Proposta 8: Adaptar una xarxa ciclable, per evitar la pèrdua de sòl per erosió, des de les pròpies associacions ciclistes.**
Existeix una xarxa ciclable, per a activitats organitzades, treballada i consensuada amb l'Associació de propietaris forestals. Es pot consultar en el mapa disponible al [web del Parc](#), sent una de les capes del mapa, però està pendent donar-li una major visibilitat.
- **Proposta 9: Incentivar la recollida d'aigües pluvials mitjançant una línia d'ajuts específica**
Actuació recollida en la convocatòria anual de subvencions per a particulars de la XPN
- **Proposta 10: Fer una prova pilot de noves tècniques de filtració i retenció de l'aigua en terrenys agroforestals**
No s'ha pogut treballar bé la proposta per manca d'informació més detallada sobre la mateixa.

BLOC 3. Proposta i priorització de les actuacions a presentar al LIFE

A partir de l'anàlisi i valoració desenvolupat a l'apartat anterior, l'equip tècnic del Parc del Montnegre i el Corredor proposa 2 actuacions concretes per presentar al projecte Life eCOadapt50, que responen a les propostes fetes al Living Lab anterior relacionades amb el foment i suport a la ramaderia (1 a 4).

1. Arranjament dels voltants de Can Bosc per obrir espais, afavorir la ramaderia extensiva i protegir la bassa.

Actuacions:

1. Recuperar una zona oberta en forma de devesa tallant una plantació de pinastre que ocupa antics camps de conreu
2. Tancament perimetral al voltant de la bassa de Can Bosc, per evitar ofegaments d'animals i proliferació d'espècies invasores
3. Construcció d'un abeurador per als ramats fora de la tanca perimetral

2. Recuperació d'una zona oberta a Can Pica, a l'antic camp de tir

A banda d'aquestes dues actuacions, el Parc proposarà a la Gerència de Serveis d'Espais Naturals elaborar una **Guia o manual de bones pràctiques de gestió forestal per evitar la invasió d'espècies invasores**.

1. Arranjament dels voltants de Can Bosc per obrir espais, afavorir la ramaderia extensiva i protegir la bassa

Aquesta actuació es considera coherent amb els objectius d'adaptació al canvi climàtic, especialment per la seva relació amb la disponibilitat d'aigua, la biodiversitat i la gestió dels usos agro-ramaders.

Accions:

- **Recuperació d'una zona oberta** en forma de devesa tallant una plantació de pinastre que ocupa antics camps de conreu
- Arranjament de la **bassa de Can Bosc**, que actualment presenta pèrdues d'aigua. La proposta inclou la millora de la funcionalitat de la bassa i la protecció de la biodiversitat associada. Es planteja la instal·lació d'un tancat perimetral per evitar ofegaments d'animals i proliferació d'espècies invasores
- Construcció d'un abeurador per als ramats fora del recinte protegit per compatibilitzar l'ús ramader amb la conservació dels valors ecològics de l'espai.

2. Recuperació d'una zona oberta a Can Pica, a l'antic camp de tir

Una de les línies prioritzades és la recuperació d'espais oberts i de zones de mosaic agroforestal, ja que es considera especialment rellevant per la seva relació amb la prevenció d'incendis, la millora de la resiliència del paisatge, la conservació de la biodiversitat i el foment d'activitats agro-ramaderes compatibles amb la gestió del Parc.

L'equip gestor del Parc proposa centrar inicialment aquestes actuacions en finques públiques, com ara **Can Bosc** i **Can Pica**, ja que això permet garantir millor la seva execució dins dels terminis del projecte.

3.2 Debat posterior a l'exposició per part del Parc

➤ Recuperació d'espais oberts en finques privades

Davant la prioritització d'actuar en finques públiques, alguns assistents plantegen la possibilitat de fer-ho també en finques privades ja que tenen interès en participar-hi. S'obre la possibilitat d'incorporar finques privades si les propostes arriben en un termini breu, estiguin prou concretades i disposin de garanties de viabilitat.

➤ Foment de la ramaderia semi-extensiva

Les actuacions de recuperació d'espais oberts es vinculen al foment de la **ramaderia semi-extensiva**. Es considera que la presència de ramats locals pot contribuir al manteniment de les franges de protecció, les pastures i els espais oberts, reduint la càrrega de combustible vegetal i afavorint una gestió més activa del territori.

Durant la sessió es va clarificar que la proposta no se centra en la recuperació de grans rutes de transhumància, sinó en el suport a ramats locals i models de ramaderia semi-extensiva adaptats a les característiques del Parc.

També es va posar sobre la taula la necessitat de preveure infraestructures de suport a la ramaderia, com tancats, coberts o abeuradors, sempre que estiguin vinculades a actuacions concretes de gestió dels espais oberts.

➤ **Bioeconomia i aprofitament de biomassa**

Es va debatre sobre la possibilitat d'impulsar actuacions vinculades a la **bioeconomia local** i a l'aprofitament de biomassa i altres productes forestals.

En aquest marc, es va comentar l'experiència d'un participant que ja treballa amb forns mòbils de carbó vegetal. Aquesta proposta es va identificar com una possible actuació demostrativa del projecte Life eCOadpat50 vinculada a la gestió forestal, l'aprofitament de restes vegetals i la generació de valor afegit a partir dels recursos del territori.

Es va considerar que una actuació d'aquest tipus podria tenir encaix en el projecte LIFE si es formula com una prova pilot o actuació demostrativa orientada a l'adaptació al canvi climàtic i a la gestió forestal sostenible.

➤ **Prova pilot de noves tècniques de filtració i retenció de l'aigua en terrenys agroforestals**

Respecte a aquesta proposta formulada a la sessió anterior del Living lab (nº 10), es va comentar la necessitat de parlar amb una persona que ja va treballar aquest tema fa temps, Jordi Canal, per valorar la viabilitat tècnica i el possible encaix dins del projecte.

Aquesta línia es considera d'interès per la seva relació amb la millora de la disponibilitat hídrica, la reducció de l'estrès hídric i l'adaptació dels espais agroforestals a episodis de sequera més freqüents i intensos.

➤ **Qüestions relacionades amb l'ús públic que generen preocupació**

La **manca de senyalització en determinats camins públics** pot provocar que les persones visitants accedeixin a propietats privades o facin un ús inadequat de l'espai. També es va debatre sobre la **possible adaptació d'una xarxa ciclable, senyalitzada**, com a mesura per ordenar l'ús públic i reduir l'erosió del sòl en punts crítics.

Tot i l'interès d'aquesta proposta, es va remarcar que caldria justificar molt bé la seva relació amb l'adaptació al canvi climàtic del sector primari o turístic perquè pugui tenir encaix en el marc del LIFE.

➤ **Dificultats normatives associades a la recuperació d'antics camps de conreu o al canvi d'ús de terrenys forestals.**

Es va apuntar que, en molts casos, no es tractaria de crear nous espais agrícoles, sinó de recuperar antics conreus abandonats. Tot i això, es va considerar necessari analitzar cada cas de manera específica.

3.3. Acords i properes passes

1) Presentació d'actuació al projecte Life

Nom: Incrementar l'espai agroforestal en mosaic amb l'arranjament i recuperació d'espais oberts per donar suport a la ramaderia semi-extensiva

Accions:

- ✓ Arranjament de l'entorn de Can Bosc: recuperació d'un antic camp de conreu, arranjament de la bassa i trasllat de l'abeurador fora del recinte protegit
- ✓ Recuperació d'un espai a Can Pica
- ✓ Recuperació d'altres espais en finques privades (si l'Associació de Propietaris Forestals presenta propostes en les properes 3 setmanes)

2) Manual de gestió forestal per evitar l'expansió d'invasores: fer-ho a nivell de XPN

3) Explorar el potencial del biocarbó o com a actuació demostrativa de gestió forestal i aprofitament de biomassa.

4) Contactar amb Jordi Canal per valorar la viabilitat de la proposta sobre retenció d'aigua en terrenys agroforestals.

5) Elaborar i enviar l'informe de retorn de la sessió a les persones assistents al Living Lab per a la seva validació final.

4. Participants

A la sessió del *Living Lab* van participar 19 persones procedents de les següents entitats:

- Agrupament Escolta Montnegre
- Arrels del Montnegre i Associació de parcel·listes Can Fogars
- Associació de Propietaris de la Serra de l'Esquirol
- Associació de Propietaris del Montnegre i el Corredor
- Associació de veïns Urbanització Can Fogars 2021
- Associació per a la Recuperació de l'Ase
- Centre de Documentació del Parc del Montnegre i el Corredor de Sant Celoni
- Centre de Documentació Parc Montnegre i el Corredor/ Museu de Mataró
- Consorci Forestal de Catalunya
- Diputació de Barcelona. Serv. De Gestió de Parcs Naturals
- Escola de Natura del Corredor
- Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya
- Unió de Pagesos de Catalunya